

268937 - Avukatlık mesleğinde çalışanın üzerinde vacip olan hususlar

Soru

Allah'a şükürler olsun ben bilinçli bir avukatım, şer'i hukuk bilimleri nasıl öğrenebilirim? Yani ben avukat olarak İslam'ın ceza, ticaret ve medeni kanunlarını öğrenmek istiyorum, bunları müslüman avukatlara öğretecek her hangi bir kurum var mı? Müslüman bir avukat ümmetine nasıl hizmet edebilir? Bana tavsiyeniz nedir? Teşekkür ederim.

Detaylı cevap

Allah'a hamd olsun.

Cevap: ,

Birincisi:

Avukatlık, husumetlerde başkasının yerine vekaleten temsil etmek, yargı önünde bir hakkı elde etmek veya bir zulmü bertaraf etmek için temsil ve savunma eylemidir.

Bu tür vekalet asıl olarak caizdir.

İbn el Kattan Rahimehullah şöyle dedi: "Hak talebinde ve husumetlerde, müvekkilin hazır ve hasmın rızası dahilinde vekaletin caiz olduğuna icma' etmişlerdir."[\[1\]](#)

Şeyh Abdulaziz bin baz Rahimehullah şöyle dedi: " Avukatlık husumetlerde vekalettir. Bu vekalet Rasulullah sallallahu aleyhi vesellem zamanından bugüne dek mevcuttur. Vekil olarak adlandırmak doğrudur. Ancak avukatlık ismi yenidir.

Eğer avukat Allah'tan korkuyorsa, müvekkiline yalan ve batıl ile yardım etmiyorsa bu mesleğin sakıncası yoktur. "[\[2\]](#)

Avukata vacip olan şey: Hak sahibini savunmasıdır, ancak zalim olan kimse veya her hangi bir hak sahibi olmayan kimseye batıl üzerine yardım etmek caiz değildir. Zira yüce Allah şöyle

buyurmuştur: “İyilik ve takva (Allah’a karşı gelmekten sakınma) üzere yardımlaşın. Ama günah ve düşmanlık üzere yardımlaşmayın. Allah'a karşı gelmekten sakının. Çünkü Allah’ın cezası çok şiddetlidir.”[3]

Başka bir ayette: “Kendilerine hainlik edenleri savunma. Zira Allah, hiçbir haini, hiçbir günahkârı sevmez.”[4] Buyurmaktadır.

Şeyh Abdurrahman el sadi Rahimehullah şöyle dedi: ayette geçen “ihtiyar” ve “hiyanet” zulüm ve günah anlamındadır. Bu da günah işleyeni veya üzerinde şer’i bir ceza olan kişiyi savunmayı da kapsar. Hiyanet işlemişse veya şer’i bir ceza hakketmişse onu savunmaz “Zira Allah, hiçbir haini, hiçbir günahkârı sevmez” yani çokça hiyanet ve günah işleyenleri sevmez. Madem ki sevgi ortadan giderse kızgınlık ve buğz sabit olur.[5]

Yahya bin Raşid şöyle dedi: Abdullah bin ömer Radiyallahu anhu’nun yanında oturuyorduk şöyle dedi: Rasulullah sallallahu aleyhi vesellem şöyle dediğini duydum: “Kimin şefaati (aracı oluşu) Allah’ın koyduğu cezaların uygulanmasına engel olursa Allah’a karşı gelmiştir. Her kim Bildiği halde batılda tartışırsa bundan vazgeçinceye kadar Allah’ın gazabındadır. Her kim bir müminde olmayan bir şey söylese (iftira ederse) Allah onu cehennem ehlinden çıkan irin/suda bırakır ta ki söylediğinden vazgeçinceye kadar.”[6]

İbn Useymin Rahimehullah şöyle dedi: “Avukatlık, bir şahsın kendi adına başkasıyla husumet ettirme vekaletidir, iki kısma ayrılır; bir kısmı hak ile hakkı savunur bu kısma girmekten her hangi bir sakınca yoktur. Çünkü bu ücret karşılığında bir vekalettir ve caizdir.

Avukatlığın ikinci kısmı ise avukatın hak olsun batıl olsun sözünü bitirme arzusudur. Bu kısma girmek caiz değildir. Çünkü bu avukat haktan da batıldan da müdafaa edecektir. Bu iş haramdır Müslümana vacip olan şey kardeşi bir harama düşeceği zaman ona nasihat etmesidir ve ona vekalet etmemesidir. Çünkü Rasulullah sallallahu aleyhi vesellem şöyle demiştir: “ Sizden kim bir kötülük görürse, onu eliyle değiştirsin. Şayet eliyle değiştirmeye gücü yetmezse, diliyle değiştirsin. Diliyle değiştirmeye de gücü yetmezse, kalbiyle düzeltme cihetine gitsin ki, bu imanın en zayıf derecesidir.”[7]

Müslüman avukat bilinçli bir şekilde şeriatın hükümleri çerçevesinde mesleğini icra eder ve niyetini düzeltir. Müvekkiline Allah'tan korkmasına nasihat eder, ve sadece şeri bakımından mümkün olan hakları talep etmelerini telkin eder, hak sahiplerine hakları tanımlarını, şahitliklerinde, sözlerinde ve ikrarlarında doğru söylemelerini tavsiye eder. Ayrıca Allah korkusu hem dünya hem ahiretin güzel sonucu olduğunu beyan eder. Zayıf ve fakir olan hak sahiplerine de iyi davranır.

Tüm bunları dikkate alan avukat, toplumda çok büyük bir islah ve düzeltme amelini yerine getirmektedir.

İkincisi:

İhtisasına uygun eğitim konusu ise İslami üniversitelerde mevcuttur. Ayrıca İslami bilimleri uzmanlığı içeren bazı fakültelerde bulmak mümkündür.

Ülkenizde: Ezher üniversitesi Şeriat ve Kanun fakültesi bulunmaktadır, şayet bu bölümlerde eğitim görmeyen mümkün değilse onların müfredatlarından istifade edebilirsiniz.

Bu konuda tavsiye edeceğimiz kitaplar ise: " El teşriul cinai el islami, mukaren bil kanun el vad'i" Abdulkadir avdeh.

Aynı şekilde" Musannafatul nuzum el İslamiye" adlı kitaptan istifade edebilirsiniz. Müellifi: Mustafa kemal vasfi.

Her şeye rağmen ülkende bulunan uzmanlardan sorarak veya sürekli okuyarak amacına yardımcı olacak kitap ve müfredatlara ulaşabilirsiniz.

Avukatlık tarihi ve bir takım adabı ile ilgili: " El muhamah" adlı eseri tavsiye ederiz. Müellifi: şeyh Meşhur Hasah Selman. Aşağıdaki linkte bulabilirsiniz:

En doğrusunu bilen Allah'tır.,

[1] El İkna 28/156

[2] Fetava nurun ala darb 19/231

[3] Maide 2

[4] Nisa 107

[5] Tefsirussadi s. 200

[6] Ebu davud 3597- Elbani sahihi 1/798

[7] Fetava nurun ala darb 11/609-610